

DIARI DE MATARÓ

Redacció i Administració: Barcelona, 13 - Telèfon 255 — ANY IX — DIJOURS 19 NOVEMBRE 1931 — NUM. 2510 — Subscripció: Mataró, 2 ptes. mes. - Fora, 7'50 ptes. trim.

Ja n'hi ha prou de "tabou"

Més d'una vegada hem dit des d'aquestes planes que la dictadura de Primo de Rivera havia fet més mal del que a primera vista sembla, car s'havia infiltrat en els esperits d'una manera tan extensa que àdhuc havia arribat fins alguns dels que la combatiren i treballaren ardidament per a enderrocar-la. L'atmosfera que respirem d'un quant temps ençà està saturada de gasos mefítics provinents de la descomposició que portà a la nostra societat aquell règim excepcional i hem arribat a un punt que l'aire de feixisme pot esdevenir perjudicial a la vida mateixa de la República. Comencem a sospitar que aquesta mena de «tabou» que alguns homes més ardis o més audaços han inventat per a tenir el pas més lliure pot portar-nos fatalment a una situació precària que després no serem a temps d'esmenar. Han trobat el truc de propalar que tot allò que no s'ajusta a llurs punts de vista va contra Catalunya, contra l'Estatut o contra el règim, segons el cas, i llancen anatemes i excomunicions com si en llurs mans estigués el dret a la vida o la mort dels altres ciutadans. De fet, es pot dir que practiquen les doctrines del dictador italià, igual que si fós una moda imposada i adaptada a les circumstàncies de lloc i de temps. Així que algú no pertanyent a llur partit o conglomerat opina o diu quelcom que no sembla bé als capitosts, ja és sabut: l'opinant conspira contra la República, boicoteja l'Esclat, treballa per l'esfondrament de Catalunya o insulta Francesc Macià. De tant freqüent el cas ja han esdevingut un tòpic aquestes acusacions. Cada dia veiem casos calcats indefectiblement en els anteriors, i els sacerdots d'aquest culte estrenu fulminen llurs imprecacions sense adonar-se que ja comencem a sentir-nos cansats de veure com molts que han aparegut sobtadament catalanistes i republicans després del 14 d'abril ens han d'esmenar la plana als que ho hem estat tota la vida i no ens hem amagat mai de dir-ho encara que les circumstàncies ens hagin estat adverses. Veiem amb veritable repugnància com atorguen ara patents individuals als quals havíem vist àdhuc militar en les agrupacions perseguidores dels nostres ideals perquè solament informa llurs accions l'egoisme i l'arribisme més desenfrenats, i volen emmascarar l'actuació amb crits desaforats i insults impropis de gent correcta i civilitzada.

Ens sembla que tots els que defensem honradament l'ideal que informa la llibertat per a la nostra terra i per a tots els homes hem de tenir el valor de cridar: Ja n'hi ha prou! No en volem de mites ni de «tabous». Si hem arribat a la majoria d'edat i estem en disposició de governar-nos nosaltres mateixos, no podem admeire que se'ns vulgui enganyar o contenir amb amenaces puerils. Catalunya és de tots els catalans. La República és de tots els ciutadans. No podem capir que aquests grans ideals sien monopoli de cap partit i els volem per a tots els homes de bona voluntat, sense pressions, sense coaccions, amb la major harmonia i cordialitat. Ens indigna veure com hi ha qui tracta de limitar-nos aquest dret i es desfa en insults per a enlluernar la galeria així que algú protesta d'una tutela tan improcedent i incivil. Catalunya, l'Estatut, la Generalitat, la República, tot això està més ben defensat si no és patrimoni exclusiu d'un sol partit. En la lluita per la llibertat han col·laborat homes que sentien bategar llur cor sense altre estímul que l'amor a la Pàtria. Negar ara aquest fet és una infàmia i que el neguin els arribistes, els nous rics de la política, una indignitat.

Així, en aquests moments en que es perfilava la propera discussió de l'Estatut, quan tots els catalans hem d'estar units per l'aspiració unànime, cridem: No volem feixismes, ni tiranies, ni monopolis de patriotisme! S'han acabat els mites i les actuacions dictatorials! I hem de cridar-ho per a evitar que els ensoperbits creguin que governen una colla d'esclaus sense criteri propi o un ramat de bèsties que solament serveixen per a ésser junyides a la carrossa que ells menen.

Marçal Trilla i Rostoll

NOTES POLITIQUES

L'afer Bloch

Contra el que diu «L'Opinió», el senyor Nicolau d'Oliver no ha desautoritzat «La Publicitat».

L'Opinió d'avui diu en grans titulars que els dirigents del Partit Catalanista Republicà han desautoritzat l'informació de La Publicitat sobre l'afer Bloch. Doncs bé: Tots els diaris publiquen una nota de Madrid que diu:

«A les sis de la tarda es dirigí a la secció on estava reunida la minoria catalana el ministre d'Economia senyor Nicolau.

Un periodista li digué que circulava el rumor que hi havia el propòsit de donar estat parlamentari a l'afer Bloch.

El senyor Nicolau ha manifestat que podia fer-se perfectament.

Ha afegit que desconeixia en absolut

l'informació de La Publicitat abans que aparegués en les columnes del diari.

Hom li ha dit també que es deia que alguns diputats de l'esquerra anaven a exigir-li que desautoritzés La Publicitat i que en cas de no accedir-hi es veurien obligats a declarar-lo incompatible amb la minoria.

D'aquest propòsit—ha contestat el senyor Nicolau—no se res.

Ara vaig a la reunió de la minoria i allí parlaré.

Si se'm desautoritza no m'importa gens, puix des del dia següent que vaig prendre possessió de la cartera desitjo deixar d'ésser ministre.

De totes maneres no puc desautoritzar La Publicitat mentre no sàpiga si l'informació que publicà l'esmentat diari és o no exacta.

Per a mi fins ara ho és.

En cas de declarar-se incompatible

amb la minoria, jo faré les oportunes consultes i després donaré a conèixer la meua decisió.

L'Opinió suprimeix d'aquesta nota les ratlles que hem remarcat en cursiva, per a poder dir en la seva «manchette»: «Ara que els homes del P. C. R. han desautoritzat les informacions insidioses de La Publicitat ¿ens serà permès de repetir que el nostre puríssim col·lega ha mentit?»

Ens sembla que fins ara ningú no ha pogut desmentir ni una ratlla de l'informació sensacional del confrare, malgrat els artilles publicats sobre aquesta qüestió. Esperem el resultat de la querrela criminal que, segons es diu, el senyor Companys presentarà contra els autors de la campanya.

Dues notes

El Directori de l'Esquerra Republicana es va reunir ahir i va lliurar la nota següent:

«Reunit el Directori d'Esquerra Republicana de Catalunya, per tractar de la lletra que ha estat adreçada al senyor President pel senyor Lluís Companys, la qual és motivada per la campanya difamatòria que realitza una certa premsa, ha acordat no acceptar la renúncia que en ella presenta, i ratificar una vegada més la confiança al senyor Companys, ja que, com han pogut comprovar totes les persones imparcials, aquesta campanya infundada, només és produïda per un esperit sectari que ha arribat fins l'extrem greu que fa possible que en els moments que Catalunya planteja el seu Estatut a les Corts Constituents espanyoles, hi hagi qui, per damunt del seu esperit patriòtic, no dubta de produir campanyes com aquesta, comprensibles només en persones que vulguin defensar el règim i la política que el 14 d'abril varen saber enderrocar els homes de la Esquerra Republicana de Catalunya.»

El senyor Lluís Companys, ha manifestat al Directori d'Esquerra Republicana de Catalunya, que presentarà querrela criminal contra els autors de la campanya de calúmnies que hom està realitzant aquests dies contra la seva persona.»

Ahir tarda es reuní també a Madrid la minoria d'Esquerra Catalana i va lliurar la nota següent:

«Reunidos los diputados de Izquierda Republicana de Cataluña y de la Unión Socialista, han tomado, por unanimidad, los siguientes acuerdos:

Primero. Ratificar la absoluta confianza al Jefe de la Minoría Catalana, senyor Companys.

Segundo. Comunicar el anterior acuerdo a los demás componentes de la representación de Cataluña.

Los señores diputados Corominas, Carner, Layret i Jiménez, han prestado su conformidad al anterior acuerdo.

Los diputados señores Nicolau de Oliver y Martín Esteve, del Partido Catalanista Republicano, concedores del anterior acuerdo, hacen público que el reportaje aparecido en la edición del domingo de «La Publicitat» no traduce

Crònica literària

Lírica rossellonesa

Els darrers Jocs Florals de Girona, semblen inspirats i realitzats sota el gaiaige il·luminat i pur del vaticini maragallia, quan convertia a través de la seva «Glossa» el Pirineu en un signe d'unió, enloc de frontera divisòria, com fins aleshores l'havien convertit els designis històrics de la nostra terra, ja des del temps del seu esplendor extern. Hi trobem, en efecte, entre les peces que més relleu hi adquiriren, unes estrofes del P. Bartomeu Barceló, «Recordant Aubanel», directament begudes en les fonts vives d'aquell poeta occità, tan bell animador del paisatge, d'aquest paisatge tan semblant al nostre el qual, en el discurs presidencial de Pere Corominas, tanta expressió estètica, poètica i filosòfica va guanyar, en les paraules a'hora planeres i artijades del nostre escriptor. Hi trobem, finalment, uns poemes de Simona Gay,

criterio alguno del partido ni el suyo personal y entienden que la minoria catalana, en cuanto afecta al Estatuto, ha de seguir manteniendo firmemente su unidad, como hasta ahora.

El senyor Estelrich, por su parte, cree en la conveniencia de continuar manteniendo, como hasta ahora, la representación, en lo que se refiere al Estatuto.»

Una agressió

Ahir fou agredit dintre el Palau de la Generalitat per un germà de l'Alcalde de Barcelona el redactor de l'Agència Havas senyor Joan Tomàs, per creure que havia facilitat detalls de l'afer Bloch.

Protestem enèrgicament de l'atac que ha estat víctima el nostre company barceloní.

L'actuació de Mr. Bloch, segons el senyor Lluhi

El senyor Lluhi Vallescà, diputat de l'Esquerra Republicana, ha explicat així l'actuació de Mr. Bloch:

«—El senyor Bloch va arribar a Barcelona presentat per l'alcalde de Tolosa.

Va provar en primer terme de veure si amb motiu de l'aprovació de l'Estatut s'anava a crear a Catalunya un Banc d'emissió, i en cas afirmatiu oferir les reserves or necessàries. Com és natural, se li digué que no hi havia més Banc d'emissió que el d'Espanya.

Intentà després finançar un emprèstit per a la Generalitat i l'Ajuntament amb el fi d'atendre les necessitats de l'atur forçós i la urbanització de la ciutat. També fou rebutjada aquesta proposta. I per últim es dedicà a gestionar la compra d'accions de determinades empreses industrials amb l'objecte d'especular davant una possible baixa de la pesseta. Aquesta és la síntesi de l'actuació del senyor Bloch a Barcelona.»

Malgrat tot això hi hagué després el dinar, la nota a La Humanitat i les declaracions del senyor Giral,

lírica rossellonesa, germana de Josep S. Pons, valorades amb el guasadó de la Flor Natural.

Creiem interessant de fer conèixer més del que ho és, millor diriem divulgar, la notorietat d'aquesta poetessa que, tot i servant aquell saborós accent terral tan propi dels poetes del Rosselló, ha sabut infondre a més a més en la seva lírica un perfumat alè de feminitat i un ample agosament trascendental, exquisidament matisat, però, per la seva finíssima sensibilitat i per la delicadesa i comprensió penetrant de la seva personal imatgeria. Simona Gay tenim entès que és a punt de publicar un llibre—un primer llibre—de poemes: «Aigües vives», amb un proemi de Tomàs Garcés, qui tant ha contribuït a estudiar la poesia rossellonesa moderna i tan bona amabat manté amb aquests dos cultivadors seus preeminentes, els germans Pons. Abans, però, no serà sobrer avençar-se a la rebuda d'aquest volum tan prometedor, heraltes de la bella nova.

Simona Gay juga la tendresa i el paisatge, agermanats, dintre el singular encís del seu ritme. Unes voltes recarós, com en aquella «Melangia»: «Me tornaràs, ho mon país—la flor de la vida?», on l'autora ens apar una nova Mignon, que ens digui amb accent encara més pur i sobretot més casolà les íntimes i clàssiques paraules de la cançó goethiana. Altres, acollidor, amb un sentit pairal del vers i de les evocacions, com en «Sant Miquel de Llotes», on la visió del paratge és planerament decorada amb tots els elements típics, diriem, de la topografia lírica rossellonesa: el puput, la cabrada, el pou, els olius, el pedrís, la placeta, els coloms, els ocells tots que hi volen, suggerint «records d'infant qui se gronxolen—dins l'alsinar sota el teu mas». Això al costat de pàgines idíl·liques tan fresques com la mateixa cançó «Aigües vives», on la font rossellonesa és clar i eternal vehicle d'amor per al poeta, en una invocació feta de passió, joia i candor a la vegada.

Aquesta trilogia de Girona emprèn ja més vastos horitzons i tot. Les imatges fan un solc d'infinit dintre la graciosa arbitrarietat de les estrofes. L'espai hi és vist com un «cèrcol sense límit—meravesa extesa—on es perd l'esperit...». Però el pes doç de les coses naturals s'hi fa, gensmenys, gràvid en les comparances, en les analogies, en les flors inefables dels epítets: «corba plena—que veu tot el camí del sol», dirà del mateix espai: «lluerna dins la nit», el fanal encès de la barca, que deixarà, àdhuc, en la mar verda, «un reflex d'herba tendra». Feminitat, vitalitat, bellesa: lírica sana que vola gràcilment, amb la robustesa terral de les Alberes i la subtilitat llatina del Mediterrani.

Octavi Saltor

Prohibida la reproducció,

NUVIS CARRERAS NUVIS NUVIS

vostre Fotógraf

St. Antoni, 32 Mataró

TOS

LAMEDOR PECTORAL

Més de 200
anys d'èxit

CURI I PREVIINGUI

GRIP, BRONQUITIS, ASMA, REFREDATS i totes
les molèsties i afecions de l'aparell respiratori

Prengui al sentir-se indisposat

LAMEDOR PECTORAL

De venda en totes les Farmàcies
i Centres d'Específics

BARCELONA
MONCADA, 10

2 cases en venda APRENENT

reformades dels interiors, situades al
carrer del Pou de Sant Pere, amb fi-
nestra de cara a mar.

Raó: Pou de Sant Pere, 3 i 5.

APRENENT

Falta per botiga

Raó: En l'Administració del DIARI.

Senyoreta estrangera

Desitja habitació amoblada i amb
dret a cuina.

Raó: Administració DIARI.

ANUARIO GENERAL DE ESPAÑA

(Bailly-Baillière - Riera)

EDICIÓN 1931

Datos oficiales del Gobierno Provi-
sional de la República, en Madrid
y Capitales principales

4 TOMOS 4

MÁS DE 8.600 PÁGINAS
MÁS DE TRES MILLONES DE DATOS
54 MAPAS EN COLORES
de las Provincias y Posesiones de España

TODO EL COMERCIO, INDUSTRIA, PROFESIONES, ETC.
SE ENCUENTRAN EN ESTA OBRA
SECCIÓN EXTRANJERA

Precio de un ejemplar completo:
CIEN PESETAS
(franco de portes en toda España)

EL ANUNCIO EN EL ANUARIO
LE COSTARÁ POCO Y LE PRODUCIRÁ
MUCHO

Anuarios Bailly-Baillière y Riera Reunidos, S. A.
Enrique Granados, 86 y 88 - BARCELONA

Ensenyament de Tall i Confecció

segons el SISTEMA MARTÍ

Professora FRANCESCA GAUDI

Es faciliten patrons a preus módics

Matí, de 11 a 1
Tarda, de 4 a 7

FERMÍ GALAN, núm. 332

DONES I HOMES

VÍCTIMS D'ALMORRANES (MORENES), FISU-
RES, ECZEMES, FLUIXOS, COISSOR, HEMORRA-
GIES INTERIORS I DEMÉS MALALTIES HEMOR-
ROIDALS DEL RECTE, DE L'AN I DE LA PELL

Curen de veritat radical i ràpidament amb

PROKTOSOL-JEIL

Fabricats per «Chemische Fabrik Henry Cohrs», Hannover.
DARRERA PARAULA DE LA CIÈNCIA MÈDICA ALEMANYA
Cpsa 12 supositoris: Pies 7'25. — Capsa amb tub d'ungüent: Pies 5'75
Dipòsit i venda a Mataró: Fills de Maria Pagès, Santa Maria, 38. — Doc-
tor Spà, Plaça Garcia Hernández, 3. — B. Fitè Sala, Rambla Mendizábal, 36
i demés principals farmàcies

TAXIS-MATARÓ Tinc l'encàrrec

Telèfon 220

de JOAQUIM CASTELLS

Servei permanent i especial per a casa-
ments, bateigs i grans excursions

Preus econòmics

Parada: Restaurant Bar Automàtic
Telèfon 72 (Davant de l'Estació)

Demaneu al Centre de Telèfons:

TAXIS MATARÓ!

de comprar dues cases i dos baixos, a
bon preu, en els carrers de «Wifredo»
i Sant Isidor. Tracte directe amb el pro-
pietari.

Raó: Santa Teresa, 29.—De 12 a 3
i de 6 a 8 tarda.

Guia del Comerç, Indústria i professions de la Ciutat

Cases recomanables de Mataró, allistades per ordre alfabètic

Agència de negocis

LEANDRE ARRUFAT FERMÍ GALAN, 482
Corredor de finques

Ampliacions fotogràfiques

CASA PRAT CHURRACA, 60
Vendes a plaços - Exposició permanent - Marca

Anissais

ANTONI GUALBA SIA, TERESA, 30 - TEL. 64
Dipòsit de xampany Codorniu. Desfil·leria de licors

MARTINEZ REGAS REIAL, 282-284. T. 15.
Establerta en 1808. Licors, xarops, vins, xampanya

Banquers

BANCA ARNUS RIERA, 62 - TEL. 40
Negociem tots els cupons venciment corrent.

BANC CENTRAL RAMBLA, 56 - TELÈFON 222
Negociem tots els cupons venciment corrent

«B. URQUIJO CATALAN» C. Padrós, 6 - T. 8
Negociem tots els cupons de venciment corrent.

S. A. ARNUS-GARÍ
Per encàrrecs en aquesta ciutat, Molas, 18 - Tel. 264

Caldereries

EMILI SURIA CHURRACA, 39 - TELÈFON 303
Calafaccions a vapor i aigua calenta. Serpentina.

Carruàiges

JOAQUIM CASTELLS - TAXIS-MATARÓ
Bravo, 12 Telèfon 220

MARCEL·L LLIBRE BEAT ORIOL, 7 - TEL. 209
Immortalable servei d'autos i tarifes de lloguer.

Carbons

COMPANIA GENERAL DE CARBONS
Per encàrrecs: J. Alberch, St. Antoni, 70 - Tel. 299

Col·legis

BSCOLLES PIES APARTAM. N.º 6 - TEL. 280
Pensionistes, Recomanats, Vigilats, Externs

Cordilleries

VIDUA D'ANTONI XIMENES SANT ANTONI, 22
Especialitat en cordills per indústries. Teixits de l'ante

Còpies

MAQUINA D'ESCRIBURE ST. FRANCESC P. 16
Circulars, obres, actes i tota mena de documents

Cristall i Pisa

LA CARTUJA DE SEVILLA RIERA 52. TEL. 256
Porcelana, imatges, Perfumeria, Objectes per regala

Dentistes

DR. ENRIC ORDOÑEZ MUTIS
Riera, 50 1.er

Dilluns, dimecres i divendres de 4 a dos quarts de 8

Drogueries

BENET PITE RIERA, 36 - TELÈFON 30
Comerç de Drogues. - Productes fotogràfics.

Estorers

MANUEL MASPERRER CARLES PADRÓS, 78
Peralansa, cortines i articles de viues.

Fonides

PERE MIR ENRIQUE GRANADOS, 5
Menjars al cobert i abonats

Funeràries

FUNERARIA DE LES SANTES
Pujol, 58 Telèfon 57

MIQUEL JUNQUERAS TELÈFON 111
M. Clot Verdager, 12 - Segura: St. Beata, 24

Funeraria «LA DOLOROSA»

St. Agustí, 11 Telèfon 55

Fusteries

JOAN ALLIM SANT JOSEP, 16
Estudi de projectes i pressupostos.

SALVADOR COMAS BARCELONA, 37
Restauració de mobles

ESTEBE MACH LEPANTE, 23
Projectes i pressupostos.

Garaiges

BENET JOFRE SITJA R. Alfons XII, 91 al 97
Ensenyament gratuït. Cotxes d'ocasió. - Tel. 554

Herboristeries

«LA ARGENTINA» SANT LLORENÇ, 16 bis
Plantes medicinals de totes classes.

Impremies

IMPRESA MINERVA BARCELONA, 13-T, 255
Treball del ram i venda d'articles d'escriptori

TRIA I TARRAGÓ RAMBLA, 23 - TEL. 290
Treball comercial i de luxe, de tota classe

Maquinària

SALVADOR PONT VERDAGER REIAL, 363
Tel. 28 Fundició de ferro i articles de Fusteria

Marbreries

JOSEP ALSINA REIAL, 436
Llises marbreries, Marbres artificials de tota classe.

Merceries

JOSEP MAÑACH SANT CRISTÒFOR, 21
Cèneres de punt, Perfumeria, Juguts, Confeccions

Mestres d'obres

RAMON CARDONER SANT BEAT, 41
Preu fet i administració.

JOAN GUAL SANT ILLES, 18
Construccions i reparacions

Mobles

ERNEST CLARIANA BISBE MAS, 17 - T. 261
Construcció i restauració de tota mena de mobles.

JOSEP JUBANY RIERA, 53, BARCELONA
No compreu sense visitar els meus magatzems

Oculistes

DR. R. PERPIÑA SANT AGUSTÍ, 53
Visita el dimecres al matí i dissabtes a la tarda

Palla i Alfals

COMERCIAL FARRATGERA
Sant Llorenç, 18 Telèfon 21.

Papers pintats

JAUME ALTABELLA RIERA, 17
Extens i variat assortit : Pintura decorativa

Perruqueries

ARTUR CAPELL RIERA, 43, pral.
Especialitat en l'ondatació permanent del cabell.

CASA PATIBEL ISERN, 1 i Sant Rafael, 2
Bomerat servei en tot. - «On parle français»

Recaders

JOAN BOSCH TORRAS MILANS, 29 - TEL. 1158
Corresponsal Agència Rei-Solé
Dr. Martí Julià, 2 Telèfon 18567

Sastres

EMILI DANIS SANT FRANCISCO D'A, 14 - BELL
Tall sistema Müller